

RECENZIJA

Za knjigu prof. dr Vladana Pavlovića KONSTRUKCIONA GRAMATIKA I KOLOSTRUKCIONA ANALIZA

Rukopis studije *Konstruktivna gramatika i kolostrukciona analiza* prof. dr Vladana Pavlovića u obimu od 200 stranica teksta A4 formata, izložen je u četiri poglavlja, bogato ilustrovan sa 33 tabele, 9 dijagrama i 7 ilustracija, uz bibliografiju od oko 200 jedinica relevantne novije i najnovije literature iz oblasti konstruktivne gramatike i kolostrukcione analize, ali i korpusne lingvistike, sociolingvistike i interkulture komunikacije.

Po svojoj sadržini, ovo je pregledno-istraživačka studija koja se bavi proučavanjem raznih sintaksičkih i leksičko-sintaksičkih konstrukcija u engleskom jeziku, u teorijskom okviru konstruktivne gramatike, a na metodološkim osnovama korpusne lingvistike i kolostrukcione analize, što je već godinama jedna od centralnih tema lingvističkih interesovanja prof. dr Vladana Pavlovića.

Konstruktivna gramatika predstavlja deo kognitivno-funkcionalne lingvistike, kao postgenerativnog pristupa u lingvistici. Nezavisno od konkretnog konstrukcionog pristupa, osnovno polazno stanovište jeste da su konstrukcije (morfološke i sintaksičke, kao i čitavi diskursi) simboličke jedinice, odnosno da predstavljaju integralan, arbitran i konvencionalan spoj (morfološke, sintaksičke, fonološke i prozodijske i/ili grafološke) forme i (semantičke, pragmatičke, diskursne i opšte komunikativne) funkcije. One se smatraju osnovnim jedinicama opisa jezika i psihološki stvarnim entitetima u umu govornika. Posebna pažnja u monografiji posvećena je verziji konstruktivne gramatike koji je razvila američka lingvistkinja Adela Goldberg (tzv. goldbergijanska konstruktivna gramatika), u čijim se teorijskim okvirima kreće autor V. Pavlović. Detaljan prikaz teorijskih osnova konstrukcionih pristupa sa posebnim fokusom na goldbergijansku konstrukcionu gramatiku dat je u prvom poglavlju ove studije.

Drugo poglavlje, jasno naslovljeno *Kvantitativni zaokret u kognitivnoj lingvistici i veliki elektronski korpusi*, na veoma argumentovan način razmatra značaj, prednosti ali i neke nedostatke kvantitativnog zaokreta u lingvistici i posebno kognitivnoj lingvistici, a daje i izuzetno informativan i praktično koristan prikaz velikih elektronskih korpusa engleskog i srpskog jezika, kao i literature vezane za korišćenje korpusa u lingvistici.

Treće poglavlje takođe ima vrlo informativni naslov, *Kolostrukciona analiza – teorijsko-metodološke osnove, tipovi i primeri upotrebe*. Kolostrukciona analiza, na našim prostorima još uvek nedovoljno poznata, predstavlja porodicu kvantitativnih (statističkih) korpusnolingvističkih metoda za proučavanje odnosa između reči i gramatičkih struktura u kojima se one javljaju, odnosno za merenje stepena privlačenja i odbijanja između pojedinačnih leksema, sa jedne strane, i sintaksičkih konstrukcija u koje se one integrišu, sa druge strane. Detaljni pregled ove metode na srpskom jeziku, ilustrovan primerima nekih konkretnih konstrukcija iz engleskog jezika, svakako će doprineti da ona postane poznatija u našoj naučnoj sredini.

Četvrto poglavlje čine četiri ogleda iz kolostrukcione analize, od kojih su dva ranije objavljena na engleskom jeziku. Analize konstrukcija *too ADJ to V*, *ADJ enough to V* i *V N2 into V-ing*, bazirane na građi iz velikih elektronskih korpusa različitih varijeteta engleskog jezika, uz kolostrukcionu analizu, posebno su zanimljiva jer autor svoje rezultate tumači iz ugla sociolingvistike, funkcionalne lingvistike i interkulture komunikacije.

Kratko zaključno peto poglavlje taksativno i ubedljivo sumira značaj konstrukcione gramatike, kolostrukcione analize i upotrebe velikih elektronskih korpusa u kognitivnolingvističkim istraživanjima i autorovu motivaciju da napiše studiju o ovim temama, a u nadi da će biti informativna ne samo anglistima nego svima koji se na našim prostorima bave lingvističkim, a posebno kognitivnolingvističkim istraživanjima.

Već sama pojava monografije posvećene konstrukcionoj gramatici i kolostrukcionoj analizi može biti podstrek promociji na našim prostorima te dve relativno nove, a sve uticajnije lingvističke oblasti, ne samo za angliste već i za sve koji se bave lingvističkim istraživanjima. Imajući u vidu da ovu studiju odlikuje odlična teorijska zasnovanost, detaljne analize i validno izvedeni zaključci, može se konstatovati da će ona predstavljati značajan doprinos proučavanju ne samo konkretnih analiziranih fenomena već i široj problematici konstrukcione gramatike i kolostrukcione analize. Zbog toga **sa zadovoljstvom mogu preporučiti objavljivanje monografije *Konstrukciona gramatika i kolostrukciona analiza* prof. dr Vladana Pavlovića.**



Dr Biljana Mišić Ilić, redovni profesor
Filozofski fakultet u Nišu

U Nišu, 10. jula 2021. godine